

ประกาศกรมปศุสัตว์

เรื่อง กำหนดท้องที่และชนิดสัตว์ที่ต้องทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์
และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์
พ.ศ. ๒๕๖๐

เพื่อให้การปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคระบาดสัตว์ที่เลี้ยงอยู่ในท้องที่ สัตว์ที่เคลื่อนย้ายไปยังท้องที่จังหวัดอื่น และสัตว์ที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร มีประสิทธิภาพและสามารถตรวจสอบย้อนกลับไปยังตัวสัตว์ได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ มาตรา ๓๒ (๑) มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ อธิบดีกรมปศุสัตว์จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดท้องที่และชนิดสัตว์ที่ต้องทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับนับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“เครื่องหมายประจำตัวสัตว์” หมายความว่า เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“สัตว์” หมายความว่า สัตว์ที่กำหนดให้ทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ตามประกาศนี้

“เจ้าของ” หมายความว่า เจ้าของตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“สัตวแพทย์” หมายความว่า สัตวแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“สารวัตร” หมายความว่า สารวัตรตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

ข้อ ๓ ให้ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ รักษาการตามประกาศนี้

หมวด ๑

ท้องที่และชนิดสัตว์ที่ต้องทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

ข้อ ๔ ให้ท้องที่ที่มีการประกาศเขตควบคุมโรคระบาดหรือเขตปลอดโรคระบาดชนิดปากและเท้าเปื่อย มีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ในสัตว์ประเภทโคเนื้อ โคนม กระบือ แพะ และแกะที่มีอายุมากกว่า ๔ เดือนทุกตัวที่เลี้ยงอยู่ในพื้นที่

ข้อ ๕ ให้ท้องที่ทั่วประเทศมีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ในสัตว์ประเภทโคเนื้อ โคนม กระบือ แพะ และแกะ ที่มีอายุมากกว่า ๔ เดือนที่นำไปยังท้องที่จังหวัดอื่น และที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร

หมวด ๒

ลักษณะเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

ข้อ ๖ ลักษณะเครื่องหมายประจำตัวสัตว์สำหรับโคเนื้อ แพะ และแกะ กำหนดให้เป็น เบอร์หูพลาสติกซึ่งมี ๒ ส่วน ได้แก่ เบอร์หูตัวเมีย และเบอร์หูตัวผู้ เพื่อนำทั้งสองส่วนนั้นมาประกบติดกัน เมื่อนำไปติดที่ใบหูของสัตว์ รายละเอียดของเบอร์หูและหมายเลขเบอร์หูเป็นไปตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด

สีของเบอร์หูพลาสติกแบ่งเป็น ๒ สี คือ

(๑) สีเหลือง ใช้สำหรับสัตว์ในพื้นที่ทั่วไป สัตว์ที่นำไปยังท้องที่จังหวัดอื่น และสัตว์ที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร

(๒) สีเขียว ใช้สำหรับสัตว์ในพื้นที่เขตควบคุมโรคระบาดหรือเขตปลอดโรคระบาดชนิด ปากและเท้าเปื่อย

ข้อ ๗ ลักษณะเครื่องหมายประจำตัวสัตว์สำหรับโคนมเพศผู้ ให้ใช้เป็นเบอร์หูทองเหลือง ที่ส่วนปลายของเบอร์หูด้านหนึ่งเป็นตัวผู้ม้วนพับเข้าหากัน และปลายของเบอร์หูอีกด้านหนึ่งเป็นตัวเมีย มีลักษณะปลายมน และส่วนบนจะมีรูตรงกลาง เมื่อทำการหนีบแล้วจะล้อคปลายทั้งสองติดแนบ แยกออกจากกันไม่ได้ รายละเอียดของเบอร์หูทองเหลืองและหมายเลขเบอร์หูเป็นไปตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด

กรณีโคนมเพศผู้สามารถใช้เบอร์หูพลาสติกตามข้อ ๖ แทนหรือใช้ร่วมกันก็ได้ตามที่กรมปศุสัตว์ กำหนด

ข้อ ๘ ลักษณะเครื่องหมายประจำตัวสัตว์สำหรับโคนมเพศเมีย ให้ใช้เป็นเบอร์หูชนิดที่ ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification) รายละเอียดของเบอร์หู ชนิดที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID และหมายเลขรหัส เป็นไปตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด

ข้อ ๙ ลักษณะเครื่องหมายประจำตัวสัตว์สำหรับกระบือ ได้แก่

(๑) ไมโครชิปแบบฝังในตัวสัตว์ที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification) หรือ

(๒) เบอร์หูชนิดที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification) รายละเอียดของไมโครชิปที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID และหมายเลขรหัส หรือ เบอร์หูชนิดที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID และหมายเลขรหัส เป็นไปตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด

ข้อ ๑๐ นอกจากลักษณะเครื่องหมายประจำตัวสัตว์สำหรับโคเนื้อ แพะ และแกะตามข้อ ๖ และโคนมเพศผู้ตามข้อ ๗ แล้ว ให้ใช้ลักษณะเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ตามข้อ ๙ ร่วมกันก็ได้

หมวด ๓
การทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

ข้อ ๑๑ ให้สารวัตร สัตวแพทย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ทำหรือสั่งให้เจ้าของทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ที่ตัวสัตว์ ตามวิธีการที่กรมปศุสัตว์กำหนด

ข้อ ๑๒ ตำแหน่งในการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

(๑) เบอร์หูพลาสติก ให้ติดที่กลางใบหูด้านซ้ายของสัตว์

(๒) เบอร์หูทองเหลือง ให้ติดที่ขอบใบหูด้านซ้ายของสัตว์

(๓) ไมโครชิปที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification) ให้ฝังที่โคนหางด้านขวา หรือบริเวณอื่นตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด

(๔) เบอร์หูชนิดที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification) ให้ติดที่ใบหูด้านซ้าย

ข้อ ๑๓ กรณีการนำสัตว์ประเภทโคเนื้อ โคนม กระบือ แพะ และแกะจากต่างประเทศ เข้ามาในราชอาณาจักรทางเครื่องบินหรือทางเรือ ให้สารวัตรหรือสัตวแพทย์ประจำด่านกักกันสัตว์ ณ ท่าเข้าดำเนินการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ชั่วคราวแทนเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ตามข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ หรือข้อ ๑๐ แต่ต้องสามารถจำแนกสัตว์ได้เป็นรายตัว ทั้งนี้ รูปแบบเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ชั่วคราว เป็นไปตามที่ด่านกักกันสัตว์ท่าเข้านั้นกำหนด และเมื่อเคลื่อนย้ายสัตว์ถึงสถานที่กักกันสัตว์แล้ว จึงให้ทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ตามประกาศนี้

ข้อ ๑๔ กรณีไม่สามารถติดเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ได้ เช่น สัตว์ดุร้าย โคชน โคลาน โคนสวยงาม ให้เจ้าของเก็บเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ไว้และให้สารวัตรหรือสัตวแพทย์ ดำเนินการบันทึกข้อมูลในระบบการทำเครื่องหมายและขึ้นทะเบียนสัตว์แห่งชาติ (NID) หรือฐานข้อมูลที่กรมปศุสัตว์กำหนด ตามข้อ ๒๐

หมวด ๔
ราคาและการยกเว้นราคาเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

ข้อ ๑๕ ให้กรมปศุสัตว์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดให้มีเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ ตามข้อ ๔

ข้อ ๑๖ ให้เจ้าของสัตว์รับผิดชอบราคาในการจัดหาเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ สำหรับสัตว์ที่นำไปยังท้องที่จังหวัดอื่นและสัตว์ที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร ตามข้อ ๕ ยกเว้นสัตว์นั้นมีเครื่องหมายประจำตัวสัตว์แล้ว

ข้อ ๑๗ เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ ที่ดำเนินการภายใต้แผนงาน กิจกรรม หรือโครงการของกรมปศุสัตว์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าของเป็นผู้รับผิดชอบบราคาหรือได้รับยกเว้นราคาให้เป็นไปตามที่กรมปศุสัตว์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนั้นกำหนด

หมวด ๕

การดำเนินการก่อนและหลังการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

ข้อ ๑๘ กรณีสัตว์ที่ต้องทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ตามข้อ ๔ ให้สารวัตร สัตวแพทย์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ โดยเจ้าของสัตว์มีหน้าที่ในการควบคุมบังคับสัตว์ เพื่อนำสัตว์มาทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ หากไม่สามารถควบคุมสัตว์ได้ให้จัดทำซองบังคับสัตว์ เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานของสารวัตร สัตวแพทย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วย

ข้อ ๑๙ กรณีสัตว์ที่นำไปยังท้องที่จังหวัดอื่นและสัตว์ที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร ให้สัตวแพทย์หรือสารวัตรสั่งให้เจ้าของทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ตามประกาศนี้ ยกเว้นสัตว์นั้นมีเครื่องหมายประจำตัวสัตว์แล้ว

ข้อ ๒๐ เมื่อมีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์แล้ว ให้สารวัตรหรือสัตวแพทย์บันทึกข้อมูลในระบบการทำเครื่องหมายและขึ้นทะเบียนสัตว์แห่งชาติ (NID) หรือฐานข้อมูลที่กรมปศุสัตว์กำหนด

ข้อ ๒๑ เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ที่ทำไว้ จะต้องไม่มีการแก้ไข เปลี่ยนแปลง แปรสภาพ ขูด หรือเพิ่มเติมข้อความใด ๆ หรือทำลายหรือตัดออก หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจผิดในการจำแนกหรือตรวจสอบสัตว์

ข้อ ๒๒ เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ที่ได้นำมาใช้แล้วจะต้องไม่มีการนำมาใช้ซ้ำอีก

ข้อ ๒๓ กรณีเครื่องหมายประจำตัวสัตว์หลุดหรือสูญหาย เจ้าของสัตว์จะต้องแจ้งและแสดงหลักฐานต่อปศุสัตว์อำเภอเพื่อพิจารณาทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ให้ใหม่ พร้อมลงข้อมูลในระบบ NID ทั้งนี้ จะต้องมียานหลักฐานว่าเป็นสัตว์ที่เคยได้รับการติดเครื่องหมายประจำตัวสัตว์มาแล้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

อภิย สุทธิสังข์

อธิบดีกรมปศุสัตว์